

1η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

για τον σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το

Πλαίσιο Ανάπτυξης:

ΕΣΠΑ 2021-2027

στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγραμματισμού

Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υ.Π.ΕΝ., Τομέα Περιβάλλοντος
20 Σεπτεμβρίου 2019

Στόχος της «1^{ης} εγκυκλίου» της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι η εκκίνηση της διαδικασίας σχεδιασμού της προγραμματικής περιόδου 2021–2027 στο πλαίσιο του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2021-2027 και των Προγραμμάτων του.

Παράλληλα με την εγκύκλιο σηματοδοτείται η έναρξη του επίσημου διαλόγου με τους φορείς πολιτικής της χώρας για τη διαμόρφωση των εθνικών κατευθύνσεων πολιτικής με γνώμονα την οικονομία, το ευρύτερο αναπτυξιακό περιβάλλον της χώρας και τις ευρωπαϊκές πολιτικές.

Πόροι της συνοχής για την Ελλάδα

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΤΑΜΕΙΟ, σε εκ €, τιμές 2018

	ΕΚΤ+	ΕΤΠΑ	Ταμείο Συνοχής	Ποσό που μεταφέρεται στο CEF	ΕΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ
ΕΛΛΑΔΑ	5.232	10.222	3.578	868	106	19.138

Στη νέα προγραμματική περίοδο έμφαση δίνεται σε πέντε στόχους πολιτικής :

- Μια εξυπνότερη Ευρώπη — καινοτόμος και έξυπνος οικονομικός μετασχηματισμός (ΕΤΠΑ)
- Μια πιο «πράσινη» Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (ΕΤΠΑ, ΤΣ)
- Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη — κινητικότητα και περιφερειακές διασυνδέσεις ΤΠΕ (ΕΤΠΑ, ΤΣ)
- Μια πιο κοινωνική Ευρώπη — υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ)
- Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της — βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών χάρη σε τοπικές πρωτοβουλίες (ΕΤΠΑ)

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
<p>1^{ος} Στόχος</p> <p>Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού</p>	<p>ΕΤΠΑ</p>	<ul style="list-style-type: none">i. Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών·ii. Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις·iii. Ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ·iv. Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα·

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
<p data-bbox="54 322 256 368">2^{ος} Στόχος</p> <p data-bbox="54 436 653 1105">Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων</p>	<p data-bbox="730 322 842 368">ΕΤΠΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="904 322 1850 368">i. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης· <li data-bbox="904 379 1889 476">ii. Προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· <li data-bbox="904 488 1889 648">iii. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο· <li data-bbox="904 659 1889 876">iv. Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές· <li data-bbox="904 888 1889 991">v. Προαγωγή της βιώσιμης διαχείρισης του νερού· <li data-bbox="904 1002 1889 1105">vi. Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία· <li data-bbox="904 1116 1889 1276">vii. Ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον και τη μείωση της ρύπανσης

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
<p>5^{ος} Στόχος</p> <p>Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών</p>	ΕΤΠΑ	<ul style="list-style-type: none">i. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές·ii. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών μέσω της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ:

- Ουσιαστική διαφορά σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο αποτελεί το γεγονός ότι η χωρική ανάπτυξη μετατρέπεται σε **έναν διακριτό Στόχο Πολιτικής «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες»**. Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτική συνοχής στηρίζει διακριτά τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και ενισχύει τον ρόλο των τοπικών αρχών. Παράλληλα, ενισχύεται περαιτέρω η αστική διάσταση της πολιτικής για τη συνοχή, καθώς **το 6% των πόρων του ΕΤΠΑ** (έναντι 5% στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο) **διατίθεται για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη**, ενώ δίνεται και η δυνατότητα για την κατάρτιση ενός νέου προγράμματος δικτύωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων για τις αστικές αρχές, η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία οι πόροι για την οποία διαχειρίζονται άμεσα από την Ε.Ε..

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ:

- Σημαντική διαφορά με την τρέχουσα περίοδο αποτελεί το γεγονός ότι η ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας (Θεματικός Στόχος 11 της τρέχουσας περιόδου) δεν αποτελεί πλέον διακριτό στόχο αλλά υποστηρίζεται εν μέρει στο πλαίσιο άλλων Στόχων Πολιτικής
- Για το σύνολο του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπάρχει επιπλέον η δέσμευση ότι το 25% των πόρων να διατεθεί για δράσεις κλιματικής αλλαγής

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ:

- Στην πρόταση των Κανονισμών της ΕΕ τίθενται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη συγχρηματοδότηση των έργων υπό τον όρο **“αναγκαίοι όροι”** (enabling conditions). Οι όροι αυτοί (4 γενικοί και 16 θεματικοί) αποτελούν συνέχεια των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που εισήχθησαν στην παρούσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 με βασικές, όμως, διαφορές ως προς τον τρόπο που αυτές θα επηρεάσουν την υλοποίηση των Προγραμμάτων
- Οι αναγκαίοι όροι της νέας προγραμματικής περιόδου, όπως και οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, αφορούν κατ’ ουσία το απαραίτητο πλαίσιο (θεσμικό ή στρατηγικό), σύμφωνα με το οποίο θα υλοποιούνται οι αντίστοιχες δράσεις
- Ως εκ τούτου η εκπλήρωση των επιμέρους απαιτήσεων αποτελεί ευθύνη των καθ’ ύλην αρμόδιων Υπουργείων και σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις των Περιφερειών

Τη βάση στον διάλογο μεταξύ της Ελλάδας και των υπηρεσιών της Επιτροπής, ενόψει του προγραμματισμού των πόρων της πολιτικής συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ, ΕΚΤ) στην Ελλάδα, αποτελεί η Έκθεση της ΕΕ για την Ελλάδα (2019) και κυρίως το παράρτημα Δ της Έκθεσης με τίτλο «ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», που παρουσιάζει τις απόψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τις επενδυτικές προτεραιότητες που θα πρέπει να ακολουθήσει η χώρα, καθώς και τους όρους αποτελεσματικής υλοποίησης των επενδυτικών αυτών προτεραιοτήτων σε σχέση με τους πέντε (5) στόχους πολιτικής της πολιτικής συνοχής 2021-2027

Επομένως κατά τη σύνταξη των προτάσεών μας θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να ληφθούν υπόψη τόσο η Έκθεση όσο και το παράρτημα Δ αυτής

Επίσης, κατά τη σύνταξη των προτάσεών μας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα αναφερόμενα στα άρθρα 4, 5 και 6 της πρότασης της ΕΕ για τον Κανονισμό του ΕΠΤΑ και ΤΣ, όπου αναφέρεται το πεδίο εφαρμογής της στήριξης του ΕΠΤΑ και του ΤΣ, καθώς και οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του ΕΠΤΑ και του ΤΣ

Με βάση την Πρόταση Κανονισμού:

Το ΕΠΤΑ και το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζουν

**τις επενδύσεις σε χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων και
τις επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για την επεξεργασία υπολειμματικών αποβλήτων**

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ

- **27/2/2019:** δημοσιεύτηκαν τα σχετικά έγγραφα που αφορούν το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο (συμπεριλαμβανομένων του country report και των θέσεων της ΕΕ για ΕΣΠΑ – Παράρτημα Δ', τα οποία είναι έγγραφα εργασίας της ΕΕ και δεν απαιτούν έγκριση του Συμβουλίου
- **1/3/2019:** έγινε παρουσίαση του Παραρτήματος Δ' σε ειδική συνάντηση που διοργάνωσε η ΕΕ στην Αθήνα για τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Το Παράρτημα Δ' αποτελεί στην ουσία την πρόταση της ΕΕ για το ΕΣΠΑ 2021-27 της Ελλάδας. Η ΕΕ κατά την παρουσίαση θέσεών της στην Αθήνα την 1/3 ζήτησε να τεθεί κοινός στόχος η έγκριση όλων των ΕΠ μέχρι 31/12/2020
- **20/3/2019:** στην Αθήνα, παρουσιάστηκε το Country Report στο σύνολό του από την ΕΕ
- **26/4/2019:** Υποβολή του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων για το 2019
- **14/5/2019:** Έγκριση και δημοσιοποίηση της επικαιροποιημένης έκδοσης της Αναπτυξιακής Στρατηγικής από την αρμόδια Πολιτική Επιτροπή

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

- **Ιούνιος 2019:** Συγκρότηση Ομάδων Σχεδιασμού από Υπουργεία και Περιφέρειες
- **Ιούνιος 2019:** Έκδοση ΥΑ συγκρότησης της Επιτροπής Σχεδιασμού Πολιτικής ΕΣΠΑ και των υποστηρικτικών της Γραμματειών
- **Ιούνιος 2019:** οριστική διαμόρφωση από ΥΠΟΙΑΝ Οδικού Χάρτη σχεδιασμού και ενημέρωση σχετικά των υπηρεσιών της Επιτροπής
- **9 Οκτωβρίου 2019:** Υποβολή προτάσεων από τους αρμόδιους φορείς πολιτικής στην ΕΑΣ σε συνέχεια της αποστολής της 1ης Εγκυκλίου
- Άτυπη υποβολή ΕΣΠΑ στην ΕΕ για διαβούλευση αμέσως μετά την έγκρισή του από Υπουργικό Συμβούλιο
- **Μάρτιος 2020:** Επίσημη υποβολή ΕΣΠΑ και έγκρισή του από την Ε. Επιτροπή εντός 2 μηνών σε συνέχεια άτυπων διαβουλεύσεων με ΕΕ
- Έως **30/6/2020:** Επίσημη Υποβολή των Ε.Π. στην ΕΕ σε συνέχεια άτυπων διαβουλεύσεων

**Άμεσες απαιτούμενες ενέργειες για την οργάνωση της κατάρτισης του
αναπτυξιακού προγραμματισμού**

- Σύσταση και ενεργοποίηση των οργάνων αναπτυξιακού σχεδιασμού (όσο μας αφορά, σύσταση Ομάδα Χάραξης Πολιτικών του Υ.Π.ΕΝ. στον τομέα Περιβάλλοντος)
- Οργάνωση της διαβούλευσης σε περιφερειακό και τομεακό επίπεδο και επεξεργασία προτάσεων σχεδιασμού
- Διαμόρφωση και κατάθεση των πρώτων συνοπτικών θέσεων, στη βάση των κατευθύνσεων και του ερωτηματολογίου της εγκυκλίου έως 9 Οκτωβρίου 2019

Κατευθύνσεις του Υ.Π.Ε.Ν. στους τομείς του Περιβάλλοντος

Στον τομέα της Διαχείρισης των Αποβλήτων έχουμε:

- Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
- Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)
- Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων
- Περιφερειακούς Σχεδιασμούς Διαχείρισης Αποβλήτων

Στον τομέα της Διαχείρισης των Υδάτων:

- Ολοκληρώθηκε η Α' αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και καλύφθηκε η σχετική αιρεσιμότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020.
- Στο πλαίσιο του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020 χρηματοδοτείται η Β' αναθεώρησή τους

Τα σχέδια περιλαμβάνουν κατάλογο σχετικών μέτρων και έργων ανά υδατικό διαμέρισμα και αντίστοιχη κοστολόγηση

Στον τομέα της Διαχείρισης του Φυσικού Περιβάλλοντος:

- Με το ΦΕΚ 2383/Β'/2014 εγκρίθηκε η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα για τα έτη 2014–2029 και Σχέδιο Δράσης πενταετούς διάρκειας
- Σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας («οδηγία για τους οικοτόπους») καταρτίστηκε το ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000
- Δημοσιεύτηκε το ΦΕΚ 4432/Β'/2017, Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000. Με την απόφαση αυτή, κλείνει ένα μεγάλο μέρος εκκρεμοτήτων της χώρας μας (η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβίβασε, τον Σεπτέμβριο 2015, επιστολή EU PILOT), που αφορά, αφενός στην ένταξη στο δίκτυο Natura 2000, χερσαίων περιοχών που σχετίζονται κατά κύριο λόγο με είδη συγκεκριμένων ομάδων οικοτόπων και ειδών και αφετέρου, στην ένταξη θαλάσσιων περιοχών που αφορούν τόσο σε τύπους οικοτόπων, όσο και σε είδη πανίδας και ορνιθοπανίδας. Οι νέες περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000, αφορούν κυρίως στο θαλάσσιο χώρο. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η συνολική θαλάσσια έκταση που εντάσσεται πλέον στο δίκτυο, καλύπτει περίπου το 22% των εθνικών χωρικών υδάτων, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το 6,12% των χωρικών υδάτων που ήταν ήδη ενταγμένο σε αυτό.
- Δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 25/Α'/2018 ο Νόμος για τους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις, όπου προβλέπεται η κάλυψη του συνόλου των περιοχών του δικτύου Natura 2000 της χώρας στη χωρική αρμοδιότητα Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ)

Στον τομέα της Διαχείρισης των Λυμάτων:

- Προκειμένου η χώρα να ανταποκριθεί έγκαιρα στις διεθνείς υποχρεώσεις της για τη διαχείριση των αστικών λυμάτων που προκύπτουν από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, τα αρμόδια Υπουργεία - Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ), Οικονομίας & Ανάπτυξης (ΥΠΟΙΑΝ) και Εσωτερικών (ΥΠΕΣ) - σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG REGIO) προχώρησαν στον σχεδιασμό ενός ενιαίου «Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου Υποδομών Λυμάτων» για τους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2.000 κατ.) σε όλη τη χώρα, το οποίο αναπτύσσεται σε 13 Περιφερειακά Σχέδια. Στόχος του επιχειρησιακού σχεδίου είναι η βελτίωση του προγραμματισμού και της παρακολούθησης της εφαρμογής των ενεργειών κατασκευής και λειτουργίας των αναγκαίων έργων με βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και συμπληρωματικά από εθνικούς πόρους
- Συγκροτήθηκε Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων, η οποία λειτουργεί με 5 στελέχη από τη ΜΟΔ και 4 στελέχη από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ), Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ) και την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ)
- Έχουν ολοκληρωθεί ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ για τις 13 Περιφέρειες της χώρας.

Στον τομέα της Διαχείρισης των Κινδύνων και της Κλιματικής Αλλαγής:

- Έχει εγκριθεί η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και ολοκληρώνονται τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, με χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα ΠΕΠ
- Ολοκληρώθηκαν τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας και στο πλαίσιο του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020 χρηματοδοτείται η Α' αναθεώρησή τους
- Ειδικότερα, στον τομέα των δασών θεσπίστηκε το σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση, ΕΣΔ) με το οποίο καθορίζονται οι αρχές και οι κατευθύνσεις της δασικής πολιτικής για την περίοδο 2018-2038 και προσδιορίζονται συγκεκριμένοι στόχοι της πολιτικής αυτής και οι αναγκαίοι πόροι και τα μέσα εφαρμογής της

**Περιεχόμενο προτάσεων φορέων για τη διαμόρφωση των
κατευθύνσεων για την εκπόνηση του Εταιρικού Συμφώνου για την Ανάπτυξη –ΕΣΠΑ
της χώρας καθώς και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων**

Οι προτάσεις των αρμόδιων φορέων που θα αποτυπωθούν κατά τη συμπλήρωση του παρακάτω ερωτηματολογίου θα αποτελέσουν την πρώτη βασική εισροή για τη διαμόρφωση των εθνικών στόχων πολιτικής για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027, όπως θα αποτυπωθούν στο νέο ΕΣΠΑ

Για τη διευκόλυνση στην επεξεργασία και την αξιοποίηση των προτάσεων, οι φορείς παρακαλούνται να ακολουθήσουν αυστηρά τη δομή και το περιεχόμενο των ενότητων, τηρώντας ως ανώτατο όριο τον αναφερόμενο αριθμό σελίδων για κάθε ενότητα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

1. Σύντομη περιγραφή της θέσης του τομέα ή της Περιφέρειας στο ευρύτερο εθνικό και ευρωπαϊκό περιβάλλον (μέχρι 5 σελίδες)
2. Βασικά προβλήματα, εμπόδια ή/και αστοχίες που αναδείχθηκαν κατά την υλοποίηση των στόχων και προτεραιοτήτων στρατηγικής του φορέα ανά τομέα πολιτικής (μέχρι 3 σελίδες)
3. Κύριες στρατηγικές επιλογές του φορέα και ιεράρχησή τους (μέχρι 4 σελίδες)
4. Ανάγκες χρηματοδότησης για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027

ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Σύντομη περιγραφή της θέσης του τομέα ή της Περιφέρειας στο ευρύτερο εθνικό και ευρωπαϊκό περιβάλλον (μέχρι 5 σελίδες)

Ανά Στόχο Πολιτικής παρουσιάζονται για τους τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου (ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, φύση – βιοποικιλότητα, κλιματική αλλαγή, ατμόσφαιρα, θόρυβος, δάση, διαχείριση αποβλήτων, διαχείριση υδάτων, χωροταξία, πολεοδομία):

- Τα κυριότερα δυνατά σημεία
- Οι βασικότερες ανάγκες και τα ενδεχόμενα κενά
- Εκτίμηση της συμβολής των σημαντικότερων παρεμβάσεων/δράσεων που υλοποιούνται κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο (σωρευτικά και με έργα που ενδεχομένως υλοποιήθηκαν σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους)

ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Βασικά προβλήματα, εμπόδια ή/και αστοχίες που αναδείχθηκαν κατά την υλοποίηση των στόχων και προτεραιοτήτων στρατηγικής του φορέα ανά τομέα πολιτικής (μέχρι 3 σελίδες)

Ανά Τομέα Πολιτικής καταγράφονται προβλήματα, εμπόδια ή/και αστοχίες που παρουσιάστηκαν και αποτέλεσαν ανασχετικούς παράγοντες για την ομαλή και έγκαιρη υλοποίηση και επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων του φορέα και οι τρόποι αντιμετώπισής τους όπου εφαρμόστηκαν

- Κατά τον σχεδιασμό και τη διαβούλευση δράσεων/προγραμμάτων/στρατηγικών
- Κατά την εφαρμογή των πολιτικών
- Κατά την υλοποίηση παρεμβάσεων

ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Κύριες στρατηγικές επιλογές του φορέα και ιεράρχησή τους (μέχρι 4 σελίδες)

Ανά Στόχο Πολιτικής παρουσιάζονται:

- Οι κύριες στρατηγικές επιλογές ανά τομέα πολιτικής και σχετική ιεράρχηση αυτών των επιλογών
- Το Ταμείο Χρηματοδότησης κάθε στρατηγικής επιλογής
- Συνοπτική περιγραφή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων (λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη συμβολή των προτάσεων σε σχέση με τους στόχους που αναδεικνύονται στην Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική, στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, τις Ειδικές ανά Κράτος Συστάσεις για τη χώρα μας, την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής – Ιονίου στην οποία μετέχει η χώρα, καθώς και κάθε Εθνική ή/και Περιφερειακή Στρατηγική που διέπει τον αντίστοιχο τομέα πολιτικής ή/και το χώρο, συμπεριλαμβανομένων και των εγκεκριμένων Χωροταξικών Σχεδίων)
- Ενδεχόμενες προτάσεις για νέα σημαντικά έργα ή πακέτα δράσεων, με αναφορά στις ενέργειες που έχει ήδη κάνει ο φορέας για την προετοιμασία και την ωρίμανσή τους

ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Ανάγκες χρηματοδότησης για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027

Στην ενότητα αυτή εκτιμώνται συνοπτικά οι ανάγκες χρηματοδότησης ανά Στόχο Πολιτικής για την κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και του αναπτυξιακού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων και έργων που εκτιμάται ότι ενδεχομένως δεν θα προλάβουν να ολοκληρωθούν μέχρι το 2023 και θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 ως μεταφερόμενα

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στόχος πολιτικής 1: Μια Εξυπνότερη Ευρώπη — Καινοτόμος και έξυπνος βιομηχανικός μετασχηματισμός

Η Ελλάδα κατατάσσεται σε πολύ χαμηλή θέση στην αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και βρίσκεται στην τελευταία θέση στην ΕΕ των 28 στον πίνακα αποτελεσμάτων για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Προσδιορίζονται επενδυτικές ανάγκες υψηλής προτεραιότητας για να γεφυρωθεί το χάσμα σε σχέση με το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, ώστε να αξιοποιηθούν τα οφέλη της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τον δημόσιο τομέα, και ειδικότερα:

- Να επεκταθεί και να ολοκληρωθεί το φάσμα της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονικό εμπόριο) και να αξιοποιηθεί από τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τον δημόσιο τομέα.

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 1 από 3)

Στόχος πολιτικής 2: Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα – δίκαιη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, πράσινες και γαλάζιες επενδύσεις, κυκλική οικονομία, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη των κινδύνων

Η Ελλάδα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην υγειονομική ταφή των **στερεών αποβλήτων** και υστερεί όσον αφορά την ανάκτηση/ανακύκλωση και την κυκλική οικονομία. Πολλοί μικρότεροι δήμοι εξακολουθούν να μη διαθέτουν σύστημα **διαχείρισης των λυμάτων** και/ή αξιόπιστης παροχής **πόσιμου νερού**. Προσδιορίζονται επενδυτικές ανάγκες υψηλής προτεραιότητας για την προώθηση της βιώσιμης **διαχείρισης των υδάτων** και τη βελτίωση της **αποδοτικής χρήσης των πόρων** και της **διαχείρισης των αποβλήτων**, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του πυλώνα της γαλάζιας ανάπτυξης της «Στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου», και ειδικότερα:

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 2 από 3)

- Στήριξη των υποδομών επεξεργασίας λυμάτων για οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμού 2.000 έως 15.000 κατοίκων· Διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης της ιλύος·
- Εκσυγχρονισμός των δικτύων υδροδότησης, βελτίωση του ελέγχου των διαρροών και προώθηση δράσεων εξοικονόμησης νερού· Στήριξη έργων ύδρευσης μικρής κλίμακας σε περιοχές με διαρθρωτικές ή εποχιακές ελλείψεις·
- Στήριξη της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσής τους, των κέντρων επαναχρησιμοποίησης και των μονάδων λιπασματοποίησης· Εκσυγχρονισμός ή αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαλογής και ανακύκλωσης· Υποστήριξη των σταθμών μεταφόρτωσης στερεών αποβλήτων όπου απαιτείται για τη διαλογή και την ανακύκλωση·

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 3 από 3)

- Προώθηση μέτρων για τη διευκόλυνση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία.
- Ανάπτυξη στοχευμένων δράσεων για την παροχή βοήθειας προς τους μικρούς δήμους και τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας για τη βελτίωση των τεχνικών, διοικητικών και οργανωτικών ικανοτήτων τους με στόχο την υλοποίηση των προαναφερόμενων επενδύσεων, σύμφωνα με το μοντέλο τεχνικής βοήθειας για τον τομέα των λυμάτων που εφαρμόστηκε την περίοδο 2014-2020.
- Στήριξη δράσεων διατήρησης/προστασίας σε εγκεκριμένες προστατευόμενες φυσικές περιοχές με εγκεκριμένα σχέδια διατήρησης και αναγνωρισμένους φορείς διαχείρισης.

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στόχος πολιτικής 2: Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα – δίκαιη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, πράσινες και γαλάζιες επενδύσεις, κυκλική οικονομία, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη των κινδύνων

Η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με πολλαπλούς φυσικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, ιδίως πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές. Προσδιορίζονται επενδυτικές ανάγκες για την προώθηση της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές, ιδίως:

- Τομεακή χαρτογράφηση κινδύνων και ανάλυση κινδύνου (ιδίως για τις πλημμύρες και τις δασικές πυρκαγιές), προετοιμασία και εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης κινδύνων καταστροφών, κατά περίπτωση σε διασυνοριακό πλαίσιο (π.χ. λεκάνη απορροής ποταμού Έβρου).
- Υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας και πρόληψης. Μέτρα διαχείρισης γης, δασών και λεκάνης απορροής ποταμών, κατά περίπτωση στο πλαίσιο διασυνοριακής συνεργασίας.

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 1 από 4)

Στόχος πολιτικής 5: Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και των τοπικών πρωτοβουλιών.

Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας και οι εδαφικές της ανισότητες απαιτούν την εφαρμογή περιφερειακών και τοπικών πολιτικών με έντονη εδαφική διάσταση. Προσδιορίζονται επενδυτικές ανάγκες υψηλής προτεραιότητας για την προώθηση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των πλέον ευάλωτων περιοχών, ιδίως των μικρών νησιών, των ορεινών ζωνών και των υποβαθμισμένων αστικών περιοχών που πλήττονται από συνεχιζόμενες διαρθρωτικές αδυναμίες και συγκεκριμένα:

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 2 από 4)

Στις αστικές περιοχές:

- Βιώσιμη αναγέννηση των μειονεκτουσών και/ή αποβιομηχανοποιημένων ζωνών/περιοχών στα αστικά κέντρα Αθήνας-Πειραιά και Θεσσαλονίκης και στα κύρια περιφερειακά αστικά κέντρα, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Προώθηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς και της κοινωνικής οικονομίας στο πλαίσιο ολοκληρωμένων αναπτυξιακών σχεδίων για τις υποβαθμισμένες γειτονιές, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Ενίσχυση της ικανότητας σχεδιασμού, προγραμματισμού και υλοποίησης για την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας επενδυτικών έργων μεγάλης κλίμακας

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 3 από 4)

Για τα μικρά απομακρυσμένα νησιά:

- Υποδομές λιμένων μικρής κλίμακας για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας με τα γειτονικά μεγαλύτερα νησιά και/ή με την ηπειρωτική χώρα
- Υποδομές μικρής κλίμακας για την επεξεργασία των λυμάτων, την επαναχρησιμοποίηση του νερού και την παραγωγή νερού
- Τοπικές μεταφορές μικρής κλίμακας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(διαφάνεια 4 από 4)

Στα μικρά απομακρυσμένα νησιά και στις ορεινές περιοχές:

- Ολοκληρωμένα τοπικά συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που καλύπτουν την παραγωγή, τη διανομή και την κατανάλωση με τη χρήση έξυπνων δικτύων και έξυπνων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας
- Ευρυζωνική συνδεσιμότητα, κατά περίπτωση μέσω βαθιά ενσωματωμένων αρχιτεκτονικών «πολύ υψηλής χωρητικότητας»
- Εφαρμογές της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών για υπηρεσίες ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ηλεκτρονικού εμπορίου, ηλεκτρονικής υγείας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Προώθηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και των τοπικών προϊόντων, στο πλαίσιο στρατηγικών για τη βιώσιμη εναλλακτική τουριστική ανάπτυξη
- Ανάπτυξη στοχευμένων δράσεων για την παροχή βοήθειας προς τους μικρούς δήμους και τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και βελτίωση των τεχνικών, διοικητικών και οργανωτικών τους ικανοτήτων με στόχο την υλοποίηση των προαναφερόμενων επενδύσεων, σύμφωνα με το μοντέλο τεχνικής βοήθειας για τον τομέα των λυμάτων που εφαρμόστηκε την περίοδο 2014-2020

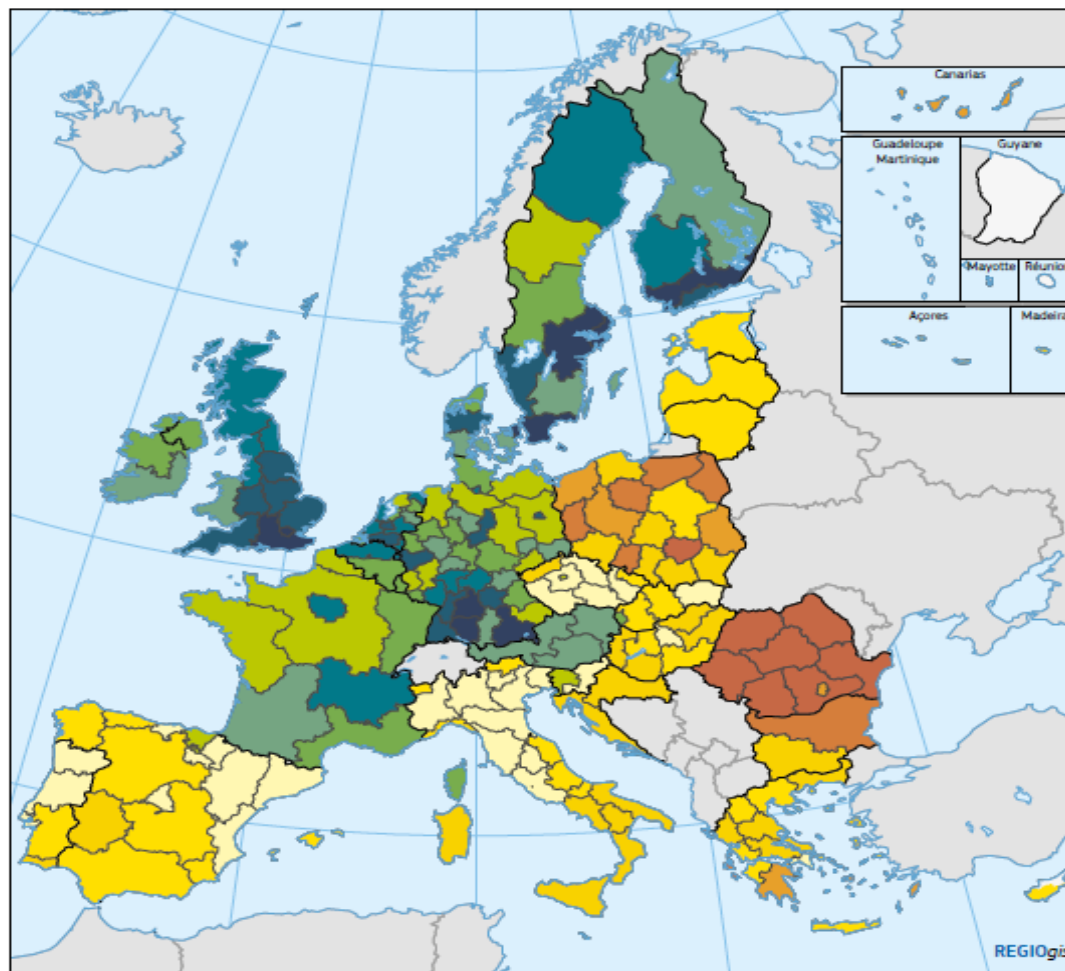

Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2019

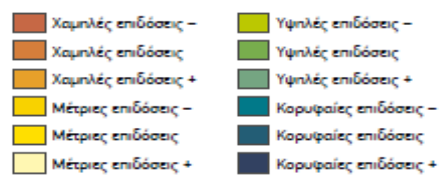
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Παράγοντες για την αποτελεσματική υλοποίηση της πολιτικής συνοχής (μεταξύ άλλων)

- Σαφής επιμερισμός αρμοδιοτήτων στον κύκλο προγραμματισμού, διαχείρισης και εφαρμογής των ταμείων για την πολιτική συνοχής, συμπεριλαμβανομένου ενός εξορθολογισμένου και απλού μηχανισμού για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των θεματικών πολιτικών που διαπερνούν τα προγράμματα
- Βελτίωση των επιδόσεων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων με αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στον πίνακα αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς και με ιδιαίτερη προσοχή στα ζητήματα των υπερβολικά χαμηλών προσφορών και της υποβολής μίας μόνον προσφοράς
- Ευρύτερη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων και/ή των συνεισφορών σε ένα τμήμα της Ελλάδας στο πλαίσιο του μηχανισμού InvestEU για δραστηριότητες που αποφέρουν έσοδα και μειώνουν το κόστος
- Προώθηση της επαρκούς συμμετοχής και της ενισχυμένης ικανότητας των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών στην επίτευξη των στόχων πολιτικής

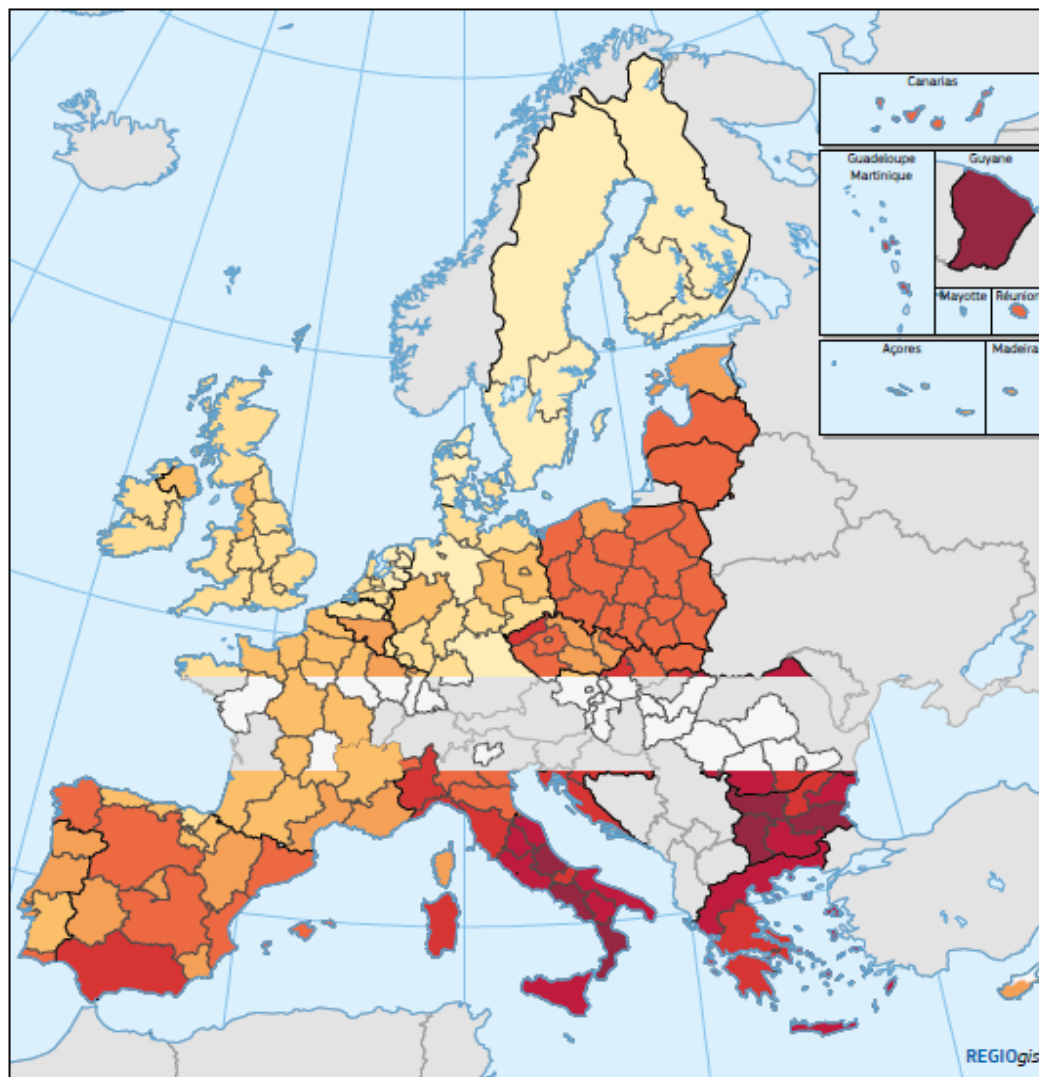

Χάρτης 5 Περιφερειακές επιδόσεις για την καινοτομία, 2017

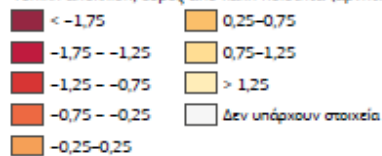
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Περιφερειακός πίνακας επιδόσεων για την καινοτομία, 2017

0 500 km

Χάρτης 6 Ευρωπαϊκός δείκτης ποιότητας διακυβέρνησης, 2017

Τυπική απόκλιση, εύρος από κακή ποιότητα (αρνητικό) έως υψηλή ποιότητα (θετικό)

ΕΕ = 0

Πηγή: Στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας και μια περιφερειακή έρευνα για την ποιότητα της διακυβέρνησης.

0 500 km